

Univers Pedagogic

47 (930),
26 decembrie 2024

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

PESTE 6.000 DE ELEVI DIN CLASA A IX-A VOR BENEFICIA DE CURSURI GRATUITE DE MATEMATICĂ

Ministerul Educației și Cercetării (MEC), împreună cu Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare (ANCE), a anunțat implementarea unui program destinat pregătirii examenului de matematică din cadrul examenelor naționale de absolvire a gimnaziului din 2025. Astfel, peste 6.000 de elevi din clasa a IX-a vor avea acces la cursuri gratuite de matematică, organizate în grupuri mici, pentru a asigura o pregătire eficientă și personalizată.

Cursurile vor include între 30 și 40 de ore de instruire și vor începe în martie 2025. Elevii vor fi selectați pe baza unui test de matematică, care va avea loc pe 27 februarie 2025, la care vor participa aproximativ 29.000 de absolvenți ai clasei a IX-a. Instruirile vor fi susținute de profesori cu experiență, folosind metode interactive și aplicarea practică a cunoștințelor.

În paralel, pentru a asigura transparența și corectitudinea

procesului de evaluare, MEC și ANCE vor implementa o serie de măsuri, inclusiv dotarea centrelor de evaluare cu sisteme video pentru monitorizarea examenelor. Evaluarea testelor va fi realizată de un număr de peste 400 de cadre didactice selectate pe baza experienței lor.

De asemenea, profesorii care predau disciplinele de examen vor beneficia de cursuri de formare pentru a îmbunătăți procesul de evaluare. În cadrul acestei inițiative, va fi lansată și campania „Ajută un elev”, care va încuraja implicarea elevilor din clasele a XI-a și a XII-a în sprijinul colegilor lor de clasa a IX-a, prin furnizarea unui suport metodologic și educațional adecvat.

Aceste măsuri fac parte dintr-un efort amplu de îmbunătățire a sistemului educațional și de asigurare a unui examen național corect, transparent și accesibil tuturor elevilor.

La mulți ani!

Dragi cititori și dascăli de pretutindeni,

Sărbătoarea Nașterii Domnului ne adună împreună, chiar și în mijlocul cotidianului agitat, pentru a ne reaminti de frumusețea și profunzimea momentelor de liniște și reflecție. Este un timp al recunoștinței, al întoarcerii spre valori esențiale: bunătatea, iubirea, respectul și solidaritatea.

În aceste zile, fiecare dintre noi poate găsi un moment de pace și reconectare cu sine, cu cei dragi, dar și cu cei care au nevoie de sprijinul nostru. Fie ca această perioadă să vă aducă în suflet căldura dragostei, iar în viață mai multă înțelegere și armonie.

Vă mulțumim pentru dedicarea cu care contribuiți la formarea noilor generații, pentru răbdarea și înțelepciunea cu care îndrumați pașii tinerilor. De-a lungul întregului an, sunteți cei care aduceți lumină prin cuvintele și gesturile voastre. În această perioadă specială, vă dorim să fiți înconjuțați de aceleași gesturi frumoase, care vă aduc bucurie și împlinire.

Întru sănătate, speranță și împlinire, să pășim împreună în anul care vine, cu dorința de a aduce mai multă bunătate în jurul nostru.

Cu gânduri bune și multă recunoștință,
Redacția ziarului „Univers Pedagogic Pro”

UPSC continuă modernizarea spațiilor de studii

Două spații multifuncționale de educație plastică și educație tehnologică, dotate cu echipamente de ultimă generație și utilaje necesare procesului de studii, au fost inaugurate la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Modernizarea s-a făcut în cadrul Proiectului „Învățământul Superior din Moldova”, implementat de Ministerul Educației și Cercetării și finanțat de Banca Mondială, universitatea beneficiind de două granturi în valoare totală de peste 3 mil. 320 de mii de euro.

„Universitățile noastre arată foarte diferit de ceea cum arătau acum 15 ani. Circa 500 de milioane de lei au fost investiți în ultimii ani în modernizarea instituțiilor de învățământ superior din țară, inclusiv și aici, la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”. Mai urmează încă 600 de milioane de lei în următorii 3-4 ani de zile – un suport financiar care va merge în aceeași direcție. Efortul depus de universități este vizibil și în calitatea infrastructurii, dar și în calitatea studiilor. Noi vom continua să investim și cu eforturi conjugate vom convinge cât mai mulți elevi să rămână în țară și să vină în instituțiile noastre”, a spus ministrul Dan Perciu în cadrul evenimentului de lansare a spațiilor multifuncționale.

„Acest proiect ne-a dat posibilitatea să modernizăm instituția pentru formarea profesională a viitorilor pedagogi și să reconcep-

tualizăm programele de studii la cerințele de pe piața muncii. Bani au fost valorificați pentru dotări, mobilier nou, tehnologii moderne, dar și contractarea diferitor experți care au ajutat universitatea să modernizeze procesul de învățământ, să instruiască cadrele didactice universitare”, a relatat Alexandra Barbăneagră, rectorul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău.

Anterior, universitatea a lansat alte 15 spații multifuncționale în cadrul Facultății de Științe ale Educației și Facultății de Filologie și Istorie. În total, din resursele alocate în cadrul proiectului, au fost renovate și dotate cu echipamente 10 clase, 4 centre și un hub dedicat studenților și cadrelor didactice universitare.

Totodată, pentru creșterea atractivității programelor de studii și adaptarea acesto-

ra la cerințele pieței forței de muncă, au fost lansate 3 programe de licență și 5 programe de masterat, la care s-au înscris chiar din primul an de studii peste 120 de studenți. Alte 10 programe de studii au fost deschise pentru învățământul la distanță. De asemenea, 45 de programe de studii ale universității au fost evaluate și îmbunătățite.

Reconceptualizarea programelor de studii pentru a le aduce cât mai aproape de cerințele pieței muncii, asigurarea calității, digitalizarea procesului de învățământ, facilitarea tranziției studenților absolvenți pe piața muncii, creșterea gradului de atractivitate a programelor de studii care formează pedagogi și, evident, consolidarea resurselor și capacităților UPSC sunt obiectivele propuse în cadrul Proiectului „Învățământul Superior din Moldova”, finanțat de Banca Mondială.

Campania de abonare la Univers Pedagogic Pro!

Fii la curent cu noutățile din educație și descoperă inspirația de care ai nevoie pentru a-ți transforma activitatea didactică! Abonează-te acum la săptămânalul care susține profesorii și promovează excelența în educație.

Cum te poți abona?

Mergi la cel mai apropiat oficiu poștal al I.S. Poșta Moldovei sau abonează-te online accesând linkul: <https://services.posta.md/abonarea2025#/publication/17>.

Univers Pedagogic Pro –
mereu alături de tine!

Slovacia va asigura modernizarea energetică a două școli din R. Moldova

Un acord de finanțare în vederea asigurării educației, eficienței energetice și dezvoltării durabile în școlile din mediul rural a fost semnat între Agenția Slovacă pentru Cooperare Internațională în Dezvoltare (Slovak AIDC) și Centrul Național pentru Energie Durabilă din Republica Moldova (CNED).

Finanțarea în valoare totală de 100 000 de euro este destinată modernizării energetice a gimnaziilor din Hăsnășeni Mari, Drochia (70 000 lei), și din Inești, Telenești. Documentul a fost semnat de Excelența Sa Pavol Ivan, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Slovaciei în Republica Moldova, și Ion Muntean, directorul CNED.

Lucrările vor contribui la îmbunătățirea condițiilor de studiu prin reducerea consumului de energie. Astfel, fondurile vor fi utilizate pentru implementarea unor măsuri de eficiență energetică, inclusiv izolarea termică a pereților exteriori ai gimnaziilor.

La Ceadâr-Lunga a fost renovat, cu sprijinul României, Liceul „M. Ciachir”

Liceul Teoretic „Mihail Ciachir” din Ceadâr-Lunga are parte de săli de clasă renovate și dotate cu mobilier și echipamente moderne, precum și cu cărți de literatură artistică. De asemenea, instituția cu predare în limba română beneficiază în prezent de materiale didactice necesare procesului de învățământ. Iar pentru creșterea eficienței energetice, cu suportul unor parteneri străini în școală au fost instalate corpuri moderne de iluminat.

Investiția totală în lucrările de renovare a constituit 444 de mii de lei, fiind realizată cu ajutorul organizației internaționale People in Need Moldova, care a contribuit și la creșterea eficienței energetice a Liceului, prin instalarea unor ferestre termoizolante și a unui sistem de încălzire, în valoare de 2,7 milioane de lei. Totodată, sălile de clasă au fost

dotate cu mobilier și echipamente noi, datorită sprijinului oferit de Organizația Națiunilor Unite pentru Refugiați Moldova (UNHCR-Moldova), cu o investiție de 115 mii de lei. Iar Executivul României și-a adus aportul la renovarea unei săli de clasă pentru programul prelungit, în valoare de 100 de mii de lei, donând și un set de cărți de beletristică.

Elevii medaliați internațional au fost premiați la Gala Olimpicilor 2024

La 17 decembrie 2024, la Palatul Republicii din Chișinău, a avut loc festivitatea „Gala Olimpicilor 2024”, un eveniment dedicat elevilor și profesorilor care au obținut rezultate remarcabile la olimpiadele și concursurile internaționale, europene și balcanice. Aproape 400 de participanți, inclusiv profesori, membri ai Consiliilor Olimpice și Juriilor, dar și elevi medaliați cu aur, argint și bronz, au fost omagiați pentru performanțele lor excepționale.

Ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, alături de Valentina Chicu, consilier al Președintelui Republicii Moldova, și deputata Marcela Adam au felicitat tinerii talente și pe dascălii care i-au pregătit, subliniind că realizările acestora nu sunt doar medalii, ci dovezi ale excelenței și perseverenței. „Ați demonstrat că

pasivitatea pentru cunoaștere poate depăși orice obstacol. Sunteți exemple de excelență pentru întreaga societate”, a declarat ministrul Perciun.

În cadrul evenimentului au fost înmânate Diplome de excelență și premii bănești elevilor care au câștigat 52 de premii la olimpiade internaționale, inclusiv 2 medalii de aur la proba pe echipe, 7 medalii de argint, 23 de

medalii de bronz și 19 mențiuni de onoare individuale. Printre acestea se numără și participările la 16 olimpiade europene și internaționale din locații precum Georgia, Egipt, SUA și Marea Britanie. De asemenea, în acest an, Republica Moldova a fost gazda Olimpiadei Europene de Informatică pentru Juniori, un eveniment care a reunit tineri din 26 de țări europene.

Diplomele de excelență acordate elevilor sunt însoțite de premii bănești și cadouri oferite de Agenția de Governare Electronică și Proiectul „Tehnologiile Viitorului”, susținut de USAID, Suedia și Marea Britanie. Evenimentul a fost organizat de Ministerul Educației și Cercetării și Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare, cu scopul de a încuraja excelența în educație și de a răsplăti efortul și performanțele remarcabile ale elevilor și profesorii din Republica Moldova.

Un proiect inovator de A.I., elaborat de doi elevi din R. Moldova la un forum global

Doi elevi ai Liceului Teoretic „Iulia Hasdeu” din Chișinău, Daniela Malanca și Nikita Moglan, au reprezentat Republica Moldova la Forumul internațional INTEL Future Skills desfășurat în Polonia. Ghidați de profesoara lor Viorica Moglan, învățăceii au prezentat proiectul inovator de inteligență artificială (A. I.) „MediScan”, care s-a dovedit a fi câștigător la competiția globală. Proiectul elevilor moldoveni s-a clasat pe locul 1 în cadrul competiției INTEL AI Global Impact Festival 2024, întrecând 105 echipe din lumea întreagă.

Coordonatoarea proiectului, Viorica Moglan, a subliniat că „INTEL Future Skills Forum este un eveniment anual de referință, ce reunește tineri talentați, experți și lideri din diverse domenii, oferind o platformă de colaborare și schimb de idei. Forumul pune accent pe dezvoltarea competențelor necesare într-o lume tehnologică în continuă transformare.”

La rândul său, Nikita Moglan a spus că „Ideea proiectului „MediScan” mi-a venit dintr-o experiență personală care m-a marcat profund. Când bunicul meu, care locuiește în mediul rural, a fost diagnosticat cu o boală în stadiu avansat, am realizat cât de

greu poate fi pentru persoanele din zone izolate să aibă acces la diagnostice rapide și corecte. Din acest motiv, am început să dezvoltăm „MediScan”, o platformă care poate salva vieți prin oferirea de diagnostice accesibile și precise. Este îmbucurător să vedem cum ideea noastră poate face o diferență reală în comunitățile care au nevoie de suport medical.”

De remarcat că „MediScan” utilizează inteligența artificială pentru a oferi diagnostice adresându-se nevoilor pacienților din zone izolate și sprijinind activitatea personalului medical. Proiectul folosește tehnologia YOLOv8 și un set cuprinzător de date, format din 20 de mii de imagini, în vederea diagnosticării printr-o aplicație intuitivă a unor boli pulmonare, anomalii ale fundului de ochi și afecțiuni tiroidiene. Ucenicii îndrumați de profesoară au creat o platformă inovatoare care nu doar că facilitează accesul la informații, ci și sprijină utilizatorii în procesul de luare a deciziilor medicale. Misiunea lor este de a insufla speranță și de a restabili sănătatea prin democratizarea accesului la diagnostice medicale exacte.

B. Iu.

Daniela ARTEMCIUC: „Pentru mine această diplomă nu este doar o etapă bifată, ci și un impuls de a continua să mă dezvolt profesional”

Dragi cititori,

În ultimul număr al săptămânalului nostru din acest an, vă facem cunoștință cu Daniela Artemciuc, studentă la master și dedicată profesora de limba engleză, care a reușit să combine cu succes studiile, activitatea didactică și mobilitățile academice internaționale, fiind un exemplu de perseverență și profesionalism. Recent, a fost premiată cu diploma de gradul I la Gala Performanțelor UPSC, iar această realizare reflectă angajamentul său continuu de a se dezvolta atât profesional, cât și personal.

- Daniela, cum te simți să fii apreciată la Gala Performanțelor UPSC cu diploma de gradul I?

- Sincer, este un sentiment copleșitor. Încă încerc să realizez pe deplin ce s-a întâmplat, pentru că, inițial, am depus dosarul pentru acest concurs fără prea mari așteptări. Am făcut-o mai mult din dorința de a încerca, de a-mi testa limitele și de a vedea ce presupune acest concurs. În momentul în care am aflat că am obținut diploma de gradul I, am simțit o gamă de emoții cărora nici nu aș putea să le dau nume. Deja mai apoi a venit această senzație de realizare și de confirmare a faptului că eforturile mele din acest an nu au fost în zadar. Anul trecut mi-am dorit mult să particip, dar fiind plecată în mobilitate, nu am avut posibilitatea. Mi-am promis atunci că anul acesta voi face tot ce ține de mine să depun dosarul, mai ales că este ultimul meu an de studii la master. Mă bucur enorm că mi-am respectat această promisiune și că am reușit să transform un obiectiv aparent mic într-o realizare atât de importantă.

- Care au fost factorii care te-au motivat și cum crezi că această realizare îți va influența cariera în viitor?

- Precum am menționat, mi-am dorit să încerc și să văd ce presupune acest concurs, dar, cu siguranță, am avut și o altă sursă importantă de motivație: colegile și prietenele mele, care sunt și ele studente la master la UPSC. În anii precedenți, acestea au participat la concurs și chiar au câștigat. Nu mi-am dorit neapărat să le urmez pașii, însă ele mi-au fost și îmi sunt un exemplu demn de urmat.

Le admir pentru determinarea lor, pentru curajul de a accepta provocările și pentru energia lor inepuizabilă. Sunt oameni care spun „Da” mai des decât „Nu” și reușesc să-și gestioneze timpul într-un mod care

pare să extindă ziua dincolo de cele 24 de ore obișnuite. Fiind înconjurată de astfel de oameni, este imposibil să nu fii inspirată să-ți dorești mai mult de la tine însăși. Urmărindu-le, am învățat o lecție importantă – întotdeauna poți mai mult decât crezi, dacă nu îți impui bariere. Pentru mine această diplomă nu este doar o etapă bifată; este un simbol al potențialului pe care îl pot transforma în realitate și un impuls să continui pe acest drum, să cresc și să mă dezvolt profesional. Recunoașterea obținută mă motivează să-mi continui studiile, să mă implic în proiecte educaționale și să devin un specialist capabil să aducă schimbări pozitive în domeniul meu.

- Ce experiențe din perioada de licență te-au inspirat să decizi să continui cu masteratul?

- Inițial, când am început studiile la licență, nici nu mă gândeam că voi continua la master. Îmi părea ceva îndepărtat, poate chiar inutil la acel moment. Dar, cum se spune, pofta vine mâncând... Decizia de a continua a venit treptat, iar cel mai mare rol l-au avut profesorii mei.

De la ei am învățat ce înseamnă să fii profesor, dar, mai mult decât atât, - ce înseamnă să fii om. Mi-au insuflat dragostea pentru pedagogie prin felul în care își fac meseria, prin pasiunea și răbdarea lor. Ei mi-au arătat că poți face lucruri mari cu resurse simple, dacă pui suflet și muncă. Acum știu că decizia de a continua studiile la master a fost una dintre cele mai bune pe care le-am luat. M-a ajutat să cresc, să înțeleg mai bine ce-mi doresc de la viitor și să îmi dau seama că, dacă lași ușa deschisă oportunităților, ele vor apărea.

- Cum ai reușit să îmbini activitatea didactică cu studiile de masterat și mobilitățile academice internaționale? Care sunt cele mai mari provocări cu care le-ai confruntat și cum le-ai depășit?

- Nu pot să spun că a fost ușor, mai ales având în vedere că prima mea experiență de mobilitate a fost tocmai pentru cinci luni. Cea mai mare provocare a fost să mă acomodez cu ideea de a ieși din zona de confort, mai ales că sunt o persoană introvertită. Totuși, fiind înconjurată de alți studenți internaționali care, la fel ca mine, ajunseseră într-o țară și un sistem educațional complet necunoscut, mi-am dat seama că nu sunt singura. Acest sentiment de apartenență, chiar și într-un mediu necunoscut, m-a ajutat să privesc lucrurile dintr-o perspectivă diferită și să-mi găsec echilibrul.

Cum am reușit să îmbin toate aceste experiențe? Nici acum nu știu exact răspunsul, dar am făcut-o. În Italia, am susținut examenele cu succes, ceea ce mi-a oferit un sentiment de împlinire. Imediat după ce m-am întors în Moldova, am reluat procesul de studii și m-am întors la postul meu de laborant superior la Catedră.

- Care consideri că sunt cele mai valoroase lecții pe care le-ai învățat în urma experiențelor tale de mobilitate Erasmus+ și practicii în Cehia? Cum au influențat aceste experiențe modul în care predai?

- Aceste experiențe de mobilitate m-au schimbat profund, mai ales pe plan personal. Am început să privesc lumea cu alți ochi, am învățat să apreciez lucrurile mici, care înainte mi se păreau neimportante. Momentele simple, interacțiunile din jurul meu, toate au început să capete o valoare mai mare. Acest proces de învățare m-a ajutat să devin mai atentă la detalii și mai conștientă de importanța fiecărei experiențe, oricât de mică ar părea la început.

La lecțiile mele, mă străduiesc ca fiecare elev să simtă că este auzit și că opinia lui contează, chiar dacă este diferită de cea din manual. Îmi permit să fiu nu doar profesoară, ci și om, pentru că, dacă nu există sinceritate în ceea ce faci, nu mai are rost să o faci.

- În cadrul programului de masterat, cum ai ales tema lucrării tale de diplomă („Teaching Writing as a Type of Productive Skill at B1+ Level”) și ce te-a inspirat să abordezi anume această temă și ce impact crezi că va avea asupra practicii didactice în limba engleză?

- La master, am dorit să ies din zona de confort și am ales o temă într-un domeniu în care mă simt mai puțin experimentată, concentrându-mă pe învățarea predării competenței de producere a mesajelor scrise la nivelul B1+. Consider că aceasta este o competență greu de obținut, pentru că, în general, în școli și universități, procesul de scriere nu este abordat într-un mod integrat. De obicei, elevii învață să scrie esuri care se concentrează mai mult pe corectitudinea lexicală și gramaticală, iar mai puțin pe faptul că pentru a crea un text de calitate, este necesar să parcurgem mai multe etape, cum ar fi brainstormingul, crearea unei schițe, solicitarea feedbackului, îmbunătățirea conținutului în baza acestui feedback, evaluarea și prezentarea produsului final.

În lucrarea mea, am analizat în detaliu diverse concepte și teorii, iar în urma acestei cercetări am propus un model pedagogic pentru dezvoltarea acestei competențe, care, prin

experiment, s-a dovedit a fi eficient. Deși nu consider că teza mea de master va revoluționa predarea limbii engleze, sunt convinsă că ideile prezentate sunt valoroase și merită să fie dezvoltate și aprofundate în cadrul tezei de doctor.

- Cum îți gestionezi timpul pentru a participa la atâtea conferințe, seminarii și traininguri? Care sunt, în opinia ta, cele mai importante competențe pe care le-ai dobândit din aceste experiențe?

- Mai recent, am preluat obiceiul de a-mi organiza agenda pentru întreaga săptămână, planificând toate evenimentele la care îmi propun să particip. Învăț să renunț la unele activități în favoarea altora și să-mi stabilesc clar prioritățile, pentru că timpul este limitat și, de fapt, este cea mai valoroasă resursă pe care o deținem. Evident, în realitate nu este chiar atât de ușor cum sună în cuvinte. Totuși, acest proces mă ajută să devin mai bună în gestionarea timpului și să iau decizii care, uneori, pot să nu fie pe placul tuturor. Îmi dau seama că, dacă vreau să fac investiții care să aducă rezultate frumoase, trebuie să fiu 100% prezentă la acea conferință sau training. În caz contrar, riscurile sunt ca timpul și energia să fie irosite, iar eu să mă risipesc în prea multe activități.

- Ce impact au tehnologiile și inovările educaționale, cum ar fi IA, asupra modului în care înveți și predai? Ai învățat ceva concret despre utilizarea acestora în predare în cadrul webinarilor și workshopurilor la care ai participat?

- Inteligența artificială este, fără îndoială, un subiect de mare interes în prezent, iar adaptarea la noile tendințe devine din ce în ce mai importantă. Eu consider că IA este un instrument de valoare, creat pentru a ne sprijini și a ne ajuta să eficientizăm anumite procese și activități. În opinia mea, IA nu este un inamic al educației, ci o resursă pe care trebuie să învățăm să o utilizăm corect. Personal, o folosesc destul de frecvent, chiar și în cadrul lecțiilor, dar întotdeauna într-un mod responsabil. Îmi doresc să le transmit și elevilor mei aceeași abordare, deoarece, deși IA aduce multe beneficii, utilizarea sa greșită poate avea efecte negative.

- În afară de studii, muncești. Cum reușești să predai limba engleză atât la liceu, cât și la Alianța Franceză? Care este secretul tău pentru a face față tuturor acestor responsabilități?

- Sunt zile în care mă simt extrem de epuizată, pentru că ies din casă la 7:00 și revin acasă în jurul orei 21:00, uneori chiar mai târziu. Dar ceea ce mă motivează să continui sunt micile momente pe care le împărtășesc cu elevii mei și energia pe care o simt de la ei. Datorită lor, reușesc să aduc energie pozitivă în fiecare zi, chiar și atunci când îmi pare că nu mai am resurse. De asemenea, m-a ajutat mult să accept că sunt om și că am voie să trăiesc diverse emoții și să fac greșeli. La fel și elevii mei sunt oameni; uneori sunt exemplari, iar în alte zile sunt mai puțin atenți sau mai zgomotoși. Îi accept așa cum sunt, iar ei mă acceptă pe mine, chiar și atunci când lecțiile nu sunt la fel de interactive ca altele sau când sunt mai exigentă.

- Ca profesoară de limba engleză, ce consideri că este cel mai im-

portant pentru a crea un mediu de învățare eficient și motivant pentru elevii tăi? Cum adaptezi metodele de predare în funcție de nevoile și diversitatea lor culturală?

- Ca tânăr specialist, nu dispun de multă experiență și, cu siguranță, am mult de muncit pentru a deveni un profesionist adevărat, dar consider că cel mai eficient instrument pe care un profesor îl poate avea este sinceritatea. Mă refer, evident, la dragostea și pasiunea pentru ceea ce faci, dorința de a-i ajuta pe elevi să evolueze. Totodată, este important să fii deschis la feedback, ceea ce eu cer de la elevii mei, deoarece ei sunt „beneficiarii” direcți ai procesului educativ. Acest lucru mă ajută să stabilesc un traseu ușor de parcurs atât pentru mine, cât și pentru elevii mei.

- Daniela, cum vezi viitorul educației în R.Moldova și ce rol îți dorești să ai în acest proces de transformare și dezvoltare a sistemului educațional?

- Cu câțiva ani în urmă, am vizionat un TED Talk în care Ken Robinson a subliniat un gând care m-a marcat: „Deși este posibil ca noi, adulții, să nu putem vizualiza concret viitorul în care copiii noștri vor trăi, aceștia vor fi cei care îl vor construi și vor avea responsabilitatea de a-l modela. Astfel, misiunea educației este să-i ajute pe copii să devină persoane capabile să valorifice oportunitățile viitorului, indiferent de cum va arăta acesta.” În acest context, cred că rolul nostru, al profesorilor, este să valorificăm creativitatea și potențialul acestor copii, fără a-i judeca pentru greșelile pe care le fac. Evident, există anumite limite care nu trebuie depășite, dar nu trebuie să fim mereu rigizi și să le interzicem elevilor să iasă din cadrul stabilit de ceea ce este „corect” conform manualelor. Dacă facem acest lucru, ei nu vor învăța niciodată să vină cu idei valoroase și originale. Educația ar trebui să ofere un spațiu în care gândirea creativă este apreciată și în care elevii pot învăța nu doar din succese, dar și din greșelile lor, fără teama de a fi criticați sau pedepsiți pentru ele.

- Având în vedere că am intrat în sărbătorile de iarnă, ce mesaj de felicitare ai pentru cititorii noștri?

- În această perioadă frumoasă a sărbătorilor de iarnă, vă doresc din suflet momente de liniște, bucurie și împlinire alături de cei dragi. Fie ca Minunea Nașterii Mântuitorului să aducă în casele voastre căldură și speranță, iar Anul Nou să fie plin de noi oportunități, realizări și momente de neuitat.

Vă încurajez să vă urmați visurile și să îmbrățișați cu curaj noile provocări. Oricât de mici ar părea pașii, fiecare pas înainte aduce o oportunitate de a învăța și de a crește.

- Îți mulțumim pentru urările frumoase și îți dorim ca și în continuare să ai realizări deosebite în lumea fascinantă a educației!

A intervievat

Silvia ȚURCAN

Adrian Beldiman – „suflet-lumină”

Recent talentatul compozitor Adrian Beldiman și-a sărbătorit aniversarea de 20 de ani de activitate muzicală. Evenimentul s-a produs în cadrul televiziunii Tezaur TV și a fost moderat de artista și prezentatoarea Nătălița Midoni-Rodideal. Programul a fost impresionant, având ca invitați artiști din Republica Moldova și România.

Cu un cuvânt de admirație au venit mai mulți poeți, prieteni, colegi, jurnaliști, dansatori și oameni apropiați. Cele peste patru ore de emisie au trecut dintr-o răsuflare, de parcă ar fi fost patru minute. De peste Prut a venit interpreta de muzică usoară, populară și de romanțe Ionela Mardare-Mirică, cu care Adrian Beldiman are o frumoasă colaborare. Printre premierele muzicale din seara de 10 decembrie 2024 e și „lubita mea”, piesă interpretată cu multă căldură și emoții aparte de formația «MeloDivo».

În cadrul spectacolului au mai evoluat artiștii Vasile Mereuță, Robert George, Gabriela Tocari, Rodica Jabinschi, Alla Cebotari, Stela Botez, Silvia Gonciar, Cezara, Bela Andrași, Camelia Florescu, dansatorii Natalia Conovali și Sergiu Vulpe din formația „Dancegroupe Hora Basarabiei” și artista cuvântului, Claudia Pătrînac.

Compozitorul Adrian Beldiman s-a născut în orașul

Chișinău, Republica Moldova, pe 11 ianuarie 1983. A făcut studii la Școala medie nr.32 (actualmente Liceul Teoretic „Iulia Hașdeu”), paralel a studiat la Școala de Arte „Alexei Stârcea”, apoi și-a continuat studiile la Colegiul Republican de Muzică „Ștefan Neaga”. Și-a încheiat studiile muzicale la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din capitală, facultatea muzicologie și compoziție. Pe parcursul anilor de studii a avut ca profesori pe Mihai Berov, Liubov Evstegneeva, Ludmila Țurcan, Octavian Coteș, Victor Nevoice, Stefan Caranfil, Sofia Volcov, Galina Cocearova, Pavel Rivilis, Tatiana Lupan, Elena Nagacevschi, Elena Mironenco, Vladimir Axionov, Victoria Melnic, Vlad Burlea, Svetlana Țarcunova, Ioan Paulencu, Victoria Lozovan și mulți alții.

La acești distinși profesori Adrian Beldiman a studiat acordeonul, solfegiul, teoria muzicii, armonia, corul, compoziția, orchestrația, istoria muzicii, polifonia, formele muzicale, canto, pianul și alte discipline muzicale. Din câte am aflat, elevul și studentul Adrian Beldiman, în anii de studii, a fost sârguincios, curios, ascultător și îndrăgostit de ceea ce studia. A început să compună muzică la 20 de ani, fiind student la *Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice*. Prima lucrare serioasă a fost: *Șase variațiuni pentru pian* scrise pe tema unui coral de J.S.Bach și a fost lucrarea de examen la compoziție, clasa profesorului Pavel Rivilis. Au urmat apoi alte lucrări instrumentale, vocale, corale, simfonice etc.

În paralel cu muzica, compozitorul Adrian Beldiman s-a afirmat

A colaborat cu poeții-textierii Radmila Popovici, Veronica Pârlea-Conovali, Renata Verejanu, Camelia Florescu, Ozana Barabancea, Gheorghe Doni, Lucica Mușat, Ionel Simota, Victor Cioba-

foarte mult valurile mării și pescărușii în zbor.

Ca și compozitor, lui Adrian îi place să experimenteze mereu, nu-și dorește repetarea, face acest lucru din dorința de a uimi lumea și de a evolua. Acest lucru e posibil doar prin colaborarea cu diferiți artiști, aranșori, textieri etc. Compozitorul este deschis mereu pentru colaborare, experimente, pentru o critică constructivă și pentru evaluare. Doar lucrând în echipă poți atinge performanțe în domeniu. Prin dialog, schimb de păreri obții o bună experiență de muncă și poți vedea potențialul tău în practică.

Tot în această perioadă de timp Adrian Beldiman a mai colaborat cu interpreții Victoria Lungu, Aurel Chirtoacă, Vitalie Todirașcu, Nicolae Vascauțan, Vlad Josan, Maria Arpenti și alții. Are o colaborare frumoasă cu actorii Nicolae Jelescu și Silviu Biriș. La evenimentul din 10 decembrie 2024 interpreții, textierii, dansatorii, prietenii prezenți în platoul de la Tezaur TV au menționat că este o onoare să lucreze alături de compozitorul Adrian Beldiman. În lumea muzicii, atât în România, cât și în Republica Moldova, numele lui este unul de rezonanță.

Adrian Beldiman este membru al mai multor uniuni din R.Moldova - Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor, Uniunea Muzicienilor și Uniunea Internațională a Oamenilor de Creație. Este invitat mereu la diferite evenimente de importanță culturală, cum ar fi: *Hora Primăverii, Eurovision, Chantons, ami, Ars adolescentina, A ruginit frunza din vii* ș.a.

Veronica PÎRLEA-CONOVALI,
scriitoare, membru al
Uniunii Ziariștilor Profesioniști
din România

Experiența UPSC, apreciată la Consiliul Europei

În perioada 15 - 17 decembrie 2024, Larisa Noroc, dr., conf. univ., șefa Catedrei Istorie și Științe Sociale din cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, a participat la workshop-ul „Integrarea competențelor pentru cultura democratică în formarea inițială a cadrelor didactice”, organizat pentru reprezentanții din învățământul superior. Evenimentul a avut loc la Strasbourg, în Consiliul Europei. În cadrul atelierului au vorbit reprezentanții departamentului pentru educație și programe al Consiliului Europei, experți și formatori ai Consiliului Europei, reprezentanți ai Ministerului Educației din România ș.a.

Larisa Noroc a avut calitatea de expert, împărtășind experiența catedrei în organizarea studiilor de masterat în programul *Didactica Educației civice*. Dumneaei a prezentat etapele de inițiere și dezvoltare a programelor în domeniul educației civice/educației pentru societate la Facultatea de Filologie și Istorie, a analizat competențele generale și specifice ale programului de masterat, beneficiarii programului și finalitățile de studii, a expus principalele succese ale pregătirii specialiștilor în domeniu,

a formulat câteva perspective ale programului. Profesorii din mai multe universități din România (Suceava, Târgoviște, Constanța, Brașov, Cluj-Napoca, Târgu-Mureș, Iași, Oradea, Timișoara, București, Sibiu) au manifestat interes față de experiența Republicii Moldova, apreciind activitatea UPSC.

În cadrul atelierului a fost analizată și experiența altor universități europene: Universitatea din Andora; Universitatea Națională din Atena, Grecia; Universitatea din Sarajevo, Bosnia și Herțegovina, fiind prezentate exemple de bune practici privind integrarea competențelor pentru cultura democratică în învățământul universitar.

mat ca un foarte bun profesor la diferite instituții de învățământ. În perioada mai multor ani a predat lecții la disciplinele muzicale, dar și a muncit în calitate de redactor-prezentator, iar mai apoi și de redactor-sef al Redacției Muzică la Radio Moldova.

Între anii 2004-2024 Adrian Beldiman a scris peste 70 de lucrări în diferite genuri muzicale.

nu, Galina Furdui, Viorel Ploieșteanu, Luminița Dumbrăveanu, Mihai Doloton, Tatiana Scripa, Lilia Cazacu-Manole, Ion Prisăcaru și alții. Atunci când nu scrie muzică, compozitorul Adrian Beldiman își permite să călătorească. Dimineața, la răsărit, sau atunci când malul este pustiu și soarele se ascunde după orizont, îl inspiră

Autocunoaștere și dezvoltare personală

Sprrijinirea profesorilor în gestionarea echilibrului personal-profesional

Într-o eră în care cerințele profesionale ale cadrelor didactice sunt într-o continuă expansiune, menținerea unui echilibru sănătos între viața personală și cea profesională a devenit o provocare majoră. Profesorii sunt adesea expuși presiunilor multiple, venite din partea instituțiilor de învățământ, elevilor și părinților, iar acest stres continuu poate afecta atât sănătatea mentală, cât și performanța profesională. Autocunoașterea și dezvoltarea personală sunt esențiale pentru prevenirea burnoutului și pentru creșterea eficienței profesionale. În acest context, este crucial să explorăm cum pot psihologii, instituțiile educaționale și cadrele didactice să se sprijine unii pe alții în gestionarea echilibrului personal-profesional. Acest articol analizează unele cercetări naționale și internaționale relevante și propune soluții pentru îmbunătățirea stării de bine a cadrelor didactice.

Provocările profesionale ale cadrelor didactice

Educația este o profesie ce presupune un nivel ridicat de responsabilitate și stres. Potrivit unui raport al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), profesorii sunt expuși constant unui stres semnificativ, cu impact asupra sănătății lor mentale și fizice. Stresul provine din multiple surse, printre care volumul mare de muncă, managementul comportamentului elevilor, lipsa resurselor educaționale adecvate și presiunea de a obține rezultate academice remarcabile.

Un alt studiu realizat de Asociația Internațională a Pro-

fesorilor (IPA) relevă faptul că aproximativ 60% dintre profesori din întreaga lume suferă de sindromul epuizării profesionale (burnout). Acest fenomen este agravat de lipsa unui echilibru între cerințele profesionale și nevoile personale ale cadrelor didactice, cu consecințe negative asupra performanței și satisfacției în muncă.

Autocunoașterea ca instrument de gestionare a stresului

Autocunoașterea reprezintă cheia în gestionarea stresului și în menținerea echilibrului între viața profesională și personală. Studiile realizate de psihologii David Goleman și Richard Boyatzis subliniază importanța autocunoașterii emoționale, considerată un factor esențial pentru echilibrul personal-profesional. Aceasta permite indivizilor să-și înțeleagă propriile emoții și reacții, având astfel o capacitate crescută de a răspunde eficient provocărilor externe, inclusiv presiunilor de la locul de muncă.

În educație, autocunoașterea ajută profesorii să-și gestioneze emoțiile în fața elevilor și să creeze un mediu de învățare pozitiv, contribuind astfel la reducerea stresului și prevenirea burnoutului. În plus, un nivel mai mare de autocunoaștere permite profesorilor să-și recunoască propriile nevoi de timp liber și de recuperare, esențiale pentru menținerea unui echilibru sănătos.

Strategii de sprijin pentru profesori

Cercetările recente din psihologia educațională propun mai multe soluții pentru sprijinirea cadrelor didactice în gestionarea echilibrului personal-profesional:

Formare continuă în managementul stresului și al timpului

Un studiu realizat de National Education Association (NEA) din SUA pune accentul pe formarea profesorilor în tehnici de gestionare a stresului, cum ar fi mindfulness-ul și relaxarea progresivă a mușchilor. Aceste teh-

nici sunt esențiale pentru reducerea anxietății și îmbunătățirea capacității de a face față provocărilor educaționale.

Consiliere psihologică dedicată cadrelor didactice

În multe țări, cum ar fi Finlanda și Suedia, profesorii beneficiază de consiliere psihologică ca parte a sistemului educațional. Cercetările arată că această formă de sprijin reduce riscurile de burnout și îmbunătățește sănătatea mentală a cadrelor didactice, contribuind totodată la creșterea satisfacției profesionale.

Dezvoltarea abilităților de autoreflexie

Încurajarea autoreflexiei este un instrument eficient pentru îmbunătățirea performanței și bunăstării profesorilor. Programele care promovează autoreflexia îi ajută pe profesori să-și evalueze propria practică didactică, să identifice sursele de stres și să adopte soluții pentru îmbunătățirea activității educaționale, reducând astfel riscurile de oboseală mentală.

Promovarea unui echilibru între viața personală și profesională

Studiile realizate de Asociația Profesorilor din Regatul Unit arată că încărcătura excesivă de muncă și lipsa unui timp adecvat de odihnă au un impact negativ asupra calității vieții profesorilor. Implementarea unor politici educaționale care să încurajeze echilibrul între muncă și viața personală poate contribui semnificativ la îmbunătățirea sănătății psihice și fizice a cadrelor didactice.

Cercetări internaționale și bune practici

În context internațional, mai multe sisteme educaționale

au adoptat politici de sprijinire a profesorilor, contribuind la menținerea unui echilibru între viața profesională și personală. În Danemarca, de exemplu, profesorii beneficiază de sesiuni de formare psihologică și sprijin în gestionarea stresului, iar rezultatele sunt remarcabile în ceea ce privește creșterea satisfacției profesionale și reducerea absentismului.

De asemenea, cercetările din Australia și Canada subliniază importanța creării unor medii colaborative în cadrul instituțiilor educaționale. Profesorii care lucrează într-un cadru de sprijin și schimb de experiență sunt mai puțin susceptibili să experimenteze burnout și se bucură de o performanță profesională crescută. În Finlanda, modelul educațional promovează colaborarea între profesori și sprijinul continuu din partea instituțiilor educaționale, ceea ce reduce sentimentul de izolare și îmbunătățește echilibrul personal-profesional.

Sprrijinirea cadrelor didactice în gestionarea echilibrului personal-profesional este esențială pentru asigurarea unui mediu educațional sănătos și productiv. Investițiile în programe de formare continuă, consiliere psihologică și dezvoltare personală pot contribui la creșterea rezilienței și eficienței profesorilor. Este crucial ca instituțiile educaționale și autoritățile să recunoască importanța acestei abordări și să implementeze strategii pentru a sprijini dezvoltarea holistică a cadrelor didactice. Numai astfel, profesorii vor putea să-și îndeplinească rolul de formatori ai viitoarelor generații, menținându-și, în același timp, sănătatea mentală și echilibrul personal.

Activitate de întraajutorare la Leova: „Vocea părinților – viitorul copiilor”

Oactivitate de advocacy cu genericul „Vocea părinților - viitorul copiilor” a fost inițiată de părinți ai copiilor cu dizabilități din raionul Leova. La discuții au participat reprezentanți ai autorităților publice locale (APL), organizatorii punctând cele mai mari probleme pe care actualmente le întâmpină: numărul insuficient de specialiști calificați la nivel de raion; lipsa Centrelor de Resurse pentru Educație Incluzivă și a cadrelor didactice de sprijin în grădinițe; atitudine neprietenoasă din partea medicilor și asistenților sociali; probleme financiare; calificare nesatisfăcătoare a specialiștilor din domeniu; numărul mic de specialiști în cadrul Serviciului de Asistență Psihopedagogică.

Un reprezentant al APL este de părere că „Multe dintre problemele părinților și ale autorităților locale se intercalează. Cultura incluziunii este mai redusă, trebuie să creștem din acest punct de vedere”. În același timp, „Copiii sunt total dependenți de noi, părinții. Este greu să ai o activitate profesională. De obicei, trebuie să convingem medicii sau alți specialiști că avem nevoie de ceva. Și obosim să convingem”, își exprimă of-ul un părinte.

În această ordine de idei, părțile și-au asumat unele angajamente care să faciliteze dialogul și cooperarea pentru promovarea incluziunii tuturor persoanelor, exprimate prin sloganurile „Voi promova integrarea copiilor cu cerințe

educaționale speciale în comunitate!”, „Mă angajez să nu fiu indiferent!”, „Voi lupta pentru o societate care nu lasă în urmă pe nimeni!” și „Voi asculta problemele și preocupările fiecărui părinte!”.

Inițiativa de întraajutorare a avut loc în cadrul proiectu-

lui „Dialog și participare pentru reziliență”, implementat de „Dialog Alternativ” în parteneriat cu „Forța Susținerii” sprijinită de Guvernul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord. Proiectul a fost finanțat printr-un grant al Institutului pentru Raportare despre Război și Pace (IWPR).

Nicolai AMBROSI, un nume sonor asociat cu pedagogia, activitatea științifică și sportul național

FIȘIER BIOGRAFIC

Nicolai Ambrosi

Studii universitare:

Institutul Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (1969-1973)

Studii post-universitare:

Academia de Studii Economice din Moldova (2005-2009)

Titluri sportive:

Candidat de maestru al sportului (1973)

Antrenor Emerit al Republicii Moldova (2000)

Lucrător Emerit în domeniul Culturii Fizice și Sportului din Republica Moldova (2010)

Distincții olimpice:

Medalii aniversare „10, 20 și 30 de ani ai CNO din R. Moldova” (respectiv 2001, 2011, 2021)

Medalia „Meritul Olimpic” (2015)

Ordinul Olimpic al Republicii Moldova (2011)

Grad științific:

Doctor în științe economice, „Relații economice internaționale” (2009)

Conferențiar universitar în pedagogie profesională (2013)

Distincții de stat:

Medalia „Meritul Civic” (2000)

Ordinul „Gloria Muncii” (2011)

Ordinul de Onoare USEFS (2021)

Distincții internaționale:

Medalia „100 de ani ai Comitetului Internațional Olimpic” (1994)

Titluri onorifice:

Membriu de onoare al Comitetului Național Olimpic și Sportiv din Republica Moldova (2015)

Funcții deținute:

Șef Secție, vicepreședinte al Asociației Sportive a Sindicatelor din Moldova (1973-1986)

Secretar General al CNO din R. Moldova (1991-1997)

Director Executiv al CNO din R. Moldova (1997-2015)

Formare profesională:

Director de Curs „Administrația sportivă”, licențiat de CIO, Lausanne (2005)

Participant la congrese, conferințe și simpozioane internaționale în România, Bulgaria, Grecia, Macedonia de Nord, Islanda, Irlanda, Cehia, Austria, Mexic, Norvegia, Ungaria, Elveția.

Experiență internațională:

Șef de misiune al Delegațiilor Sportive ale Republicii Moldova la Jocurile Olimpice de Iarnă de la Lillehammer, Norvegia (1994), și la Jocurile Olimpice ale Țărilor Balcanice de la Ohrid, Macedonia de Nord (2002).

Atașat de presă la Jocurile Olimpice de Vară de la Sydney, Australia (2000)

Atașat de presă la Jocurile Olimpice de Iarnă de la Salt Lake City, SUA (2002)

Șef de Misiune la 10 ediții ale FOTE în 10 țări europene (1993-2009).

Laureat:

Trofeul CIO „Promovarea Olimpismului”, Lausanne, Elveția (2007)

Trofeul CNOS Moldova „Premiul Olimpic” (2016)

Trofeul „Simbol al Prieteniei”, Douglasville, SUA (1996)

Premiul Salonului Internațional „Cartea de referință” (2014)

Autor:

Autor cu drept unic al siglei CNO aprobată de CIO, Lausanne, Elveția, înregistrată la AGEPI, R. Moldova (1992)

Autor a sute de publicații științifice, monografii, crestomații, manuale, compendii universitare

Autor și Expert al Institutului de Studii Enciclopedice a Academiei de Științe din Moldova (din 2014).

Din întreg buchetul de calități pe care le posedă Nicolai Ambrosi – și nu sunt deloc puține – una am dori să o desprindem în mod special: temeinicia și acuratețea în tot ceea ce face. Și asta indiferent că e vorba de treburi obișnuite, de zi cu zi în gospodărie, sau de eforturi considerabile la elaborarea unor proiecte, cărți sau teze științifice.

Pasiunea și dragostea nemărginită față de mișcare și sport l-au determinat să depună documentele, după absolvirea Școlii medii din satul natal, Țântăreni, Telenești, la Institutul Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău, Facultatea de Educație Fizică și Sport. A practicat handbalul, devenind candidat maestru; a încheiat cu brio studiile, lansându-se în activitatea de muncă la specialitatea îmbrățișată.

Din acel an, 1973, și până nu demult, Nicolai Ambrosi a fost una cu sportul, precum fructul cu pomul. Nu mai puțin de cinci decenii consacrate activității pedagogice și sportive, răstimp în care a exercitat mai multe funcții, până în 1991, când a participat, împreună cu alte nume de referință, Alexandru Gheorghită, Efim Josanu, Valentin Guțu, Gheorghe Cuharschi, Nicolae Juravski, Tudor Casapu, Nicolae Piatac ș.a., la fondarea Comitetului Național Olimpic, fiind și autor cu drept unic al siglei CNO.

La primul Congres al CNO, desfășurat pe 29 ianuarie 1991, Nicolai Ambrosi a fost ales secretar general al acestei structuri olimpice, funcție pe care a deținut-o timp de două mandate consecuti-

ve. În perioada respectivă, marea campioană Lia Manoliu, care conducea Comitetul Olimpic Român, ne-a vizitat țara în câteva rânduri și, desigur, sediul CNO.

„Sfaturile ei prețioase mi-au prins bine atunci, m-au ajutat în activitățile desfășurate, mai ales că am fost numit șef de misiune al delegației sportive a Republicii Moldova la Jocurile Olimpice de la Lillehammer, Norvegia. Mă telefona adesea și se interesa de felul cum merg pregătirile pentru debutul nostru la o ediție a JO de iarnă, ne acorda o mână de ajutor la procurarea echipamentelor, organizarea cantonamentelor, rezolvarea unor chestiuni de ordin tehnic și chiar la deplasarea lotului spre gazda Olimpiadei. La Lillehammer m-am întâlnit cu ea la Jocuri, mulțumindu-i din suflet pentru asistența acordată”, își deapănă firul amintirilor Nicolai Ambrosi.

Peste ani, în 2014, cu ocazia împlinirii a 100 de ani de la fondarea Comitetului Olimpic și Sportiv Român, N. Ambrosi, în

în domeniul cursurilor naționale de administrație sportivă. Setea de cunoștințe îl însoțește mereu. Este doctor în științe economice, conferențiar universitar, autor al numeroase lucrări, monografii și cărți, inclusiv manuale: „Grigore Popovici – o viață dedicată sportului” (2006), „Oameni devotați sportului și olimpismului” (2012), „Sport. Mică Enciclopedie” (2014) (împreună cu subsemnatul), „Evoluția managerială a fenomenului Mișcării Olimpice, Educației Fizice și Sportului” (2010), alte câteva zeci de crestomații, compendii universitare, note de curs și curricula.

Anul trecut a fost finalizat un proiect (autor și coordonator Nicolai Ambrosi), aprobat de Consiliul Raional Telenești, apoi și de Guvernul Republicii Moldova, cu privire la amenajarea Aleii personalităților notorii teleneștene pe toate ramurile economiei naționale. Semn că nu-și uită baștina și rădăcinile. De asemenea, a contribuit esențial la amenajarea compartimentului sport la Muzeul de Istorie și Etnografie din Telenești.

A avut noroc să fie îndrumat de oameni deosebiți – în primul rând părinții, apoi pedagogi, precum soții Gheorghe și Tamara Tacu, de adevărați fii ai neamului ca Grigore Popovici, Dionisie Vasilachi, Taisia și Ștefan Panfilov, somități în domeniul învățământului –, de la care a preluat dragostea de muncă și de neam, simțul măsurii în toate și omenia. Întreaga activitate a protagonistului a fost și este apreciată pe merit. Este deținător al unor distincții de stat, sportive și olimpice naționale și internaționale, titluri și diferite trofee sportive.

Nicolai împreună cu soția sa Leonida au întemeiat o familie unită, bazată pe înțelegere, dragoste și respect reciproc. Au crescut și educat două fiice. Cea mai mare, Natalia, doctor în științe economice, conferențiar universitar la ASEM, este mamă a trei fete: Daniela, Victoria și Ruxanda. A doua fiică, Violeta, specialist „Relații economice internaționale”, stabilită cu traiul în Statele Unite, este mamă a două fete, Nicole și Bella – ambele sunt studente la Medicină și evoluează cu mult succes la echipe universitare de baschet, respectiv volei. Cea mai mare performanță deținută de Nicole este câștigarea Universiadei SUA cu echipa sa, un frumos cadou pentru părinți, dar și pentru bunele.

Pavel BRĂDESCU

Ion IACHIM – pedagog, scriitor, publicist

75 DE ANI DE LA NAȘTERE

Născut la 1 ianuarie 1950 (satul Cornova, Ungheni), Ion Iachim este o personalitate polivalentă a culturii noastre contemporane, fiind, în egală măsură, un pedagog iscusit, un publicist inspirat și un scriitor de autentic talent. Contribuția importantă a Domniei sale în toate aceste domenii a fost apreciată cu numeroase semne ale recunoașterii publice: titlul „Eminent al Învățământului public”, Premiul de Stat în domeniul învățământului, Diploma de gradul I a Guvernului R.Moldova pentru activitate îndelungată și rodnică în domeniul creației literare și publicistice, contribuție substanțială la promovarea valorilor naționale, medalia „Meritul Civic” etc.

Fiind absolvent al Facultății de Filologie a Institutului Pedagogic din Chișinău, a activat, de-a lungul timpului, în calitate de profesor de limba și literatura română, redactor (ziarul „Făclia”), redactor-șef (săptămânalul „Univers Pedagogic pro”). A publicat numeroase studii și articole de istorie literară și pedagogie și a editat manuale-crestomații pentru elevi.

Ca scriitor, a debutat în anul 1983 cu volumul de nuvele și povestiri „Întoarcerea la mare”, după care semnează o serie de lucrări pentru copii. Urmează mai multe lucrări artistice, precum nuvelele

„O brașoavă adevărată despre nemți și satul Lopatna”, „Teia”, romanele „Cireșe pentru Mareșal”,

„Cu jărăticul pe buze”, culegerea de proze „Sarcofagul cu iubite” etc. De menționat că lucrarea „Cireșe pentru Mareșal” s-a învrednicit de premiul „Romanul Anului” la Salonul Internațional de Carte, ediția a XXI-a.

Ion Iachim este un povestitor înzestrat cu har, de factură crengiană, „de care nu prea avem mulți” (Spiridon Vangheli). Scrierile sale se disting prin simplitate și accesibilitate, tenta umoristică și ironică, nu rareori, elementul autobiografic, precum și printr-o anume ingenuitate proprie artei autentice. Drept dovadă stau și fragmentele (publicate mai jos) din cartea în curs de apariție „Eu, Chirică Șchiopul și Bunica”.

1. Chirică Șchiopul

Pe mine mă cheamă Chirică și porecla mi-i Șchiopul, fiindcă piciorul meu stâng e mai scurt decât dreptul cu câțiva centimetri. Dar în spitalul canceroșilor stau ca să-mi tratez leucemia. O leucie de multă vreme, însă ea nu se lasă învinsă. Și de aceea la cei zece ani și jumătate, vreo trei am stat prin spitale. Spitalul Clinic Republican a devenit, pot spune, casa mea. Acasă-acasă, în satul Sadova, locuiește bunica mea, lelea Frăsăna, cum îi zic oamenii. M-am născut pe la jumătatea lui ianuarie, în ziua Sfântului Chirică Șchiopul. M-au botezat Chirică, fără să se știe că voi fi poreclit Șchiopul, căci, când eram prunc, nu se prea vedea că am un picior mai scurt și voi alicni toată viața. Cum m-a născut mama mea, pe care n-am apucat s-o văd, căci s-a dus fie că în Italia, fie că în Portugalia, fie că în Spania, fie că... N-am dat de știe unde se află. S-a topit. Mi-a lăsat doar numele: Chiril Mereuță. Când eram în clasa întâi și treceam într-a doua, bunica m-a dat la o tabără de vară. Acolo s-au nimerit a fi băieți și fete cu numele de familie poznașe: Șargu, Roibu, Murgu, Mânzul. Faceam haz pe seama lor: „Măi, voi ați venit din satul Grăjdieni?”

Mă crește bunica, la care țin foarte mult, fără ca ea să știe.

Despre îngerul meu păzitor, Chirică Șchiopul, știu următoarele de la bunica. El era un prieten cu un alt sfânt, tot beteg, căci nu avea un ochi. Deci, Șchiopul și Chiorul erau prietenii

– cum să zic? – de aripă. Și acești sfinți, dacă respectai sărbătoarea lor, cea de pe la mijlocul lui ianuarie, îi păzeau pe oamenii de rele: să nu facă bube, să n-aibă dureri de oase și de încheieturi, iar dobitoacele lor să nu se îmbolnăvească de ciumă, ducă-se pe pustie, ori să nu șchiopăteze. Chirică, se vede că era un sfânt voinic, căci știa să țină dracii de păr, cum a scris chiar și Ion Creangă. Nu știu dacă cei doi sfinți mergeau călare, căci în afară de Sfântul Gheorghe ceilalți sfinți nu se pomenește să fi avut cai. Oricum se deplasau ei cumva, sigur nu cu automobilul, căci pe vremea sfinților nu erau nici mașini și nici trenuri. Dacă cinstea ziua lui Chirică Șchiopul, spune bunica, apoi vei fi păzit toată vara de tăieri în timpul lucrărilor în câmp, precum prașitul, seceratul, cositul. Bunica n-a cosit. Dar de prașit, a prașit și niciodată nu s-a tăiat cu sapa.

Au mai fost și alți sfinți. Unul, foarte mare, era Sfântul Pantelimon, care lecuia de orice boală. În cinstea sa au fost construite multe biserici și mănăstiri în toată lumea. Nu știu dacă în Moldova este vreo biserică, mănăstire sau spital care să-i poarte numele. Am s-o întreb pe bunica, ea trebuie să știe. Când eram acasă, la bunica, l-am văzut la televizor pe un om vajnic, pe care îl chema Kiril (!) Petrovici Vampirschi. Și el a fost șisškă mare în Moldova, cum zice prietenul meu Bunghișor. A fost ori președinte, ori ceva mai mare. De aceea îl numeam Kiril, și nu Chirică, așa cum i-a zis Ion Creangă.

Bunica are o vorbă: binele vine la bine, precum la flori albinele. Mă cam mir: de ce nu vine și la mine binele acesta? Șchiop, bolnav de cancer... Pe deasupra și bastard... Nu sunt floare? Sunt rău? Acasă, la școala din sat, nu puteam juca nici fotbal, nici volei. În schimb, îi făceam praf pe toți colegii la jocul de șah. Îl băteam chiar și pe directorul școlii, domnul Munteanu, cât îi el de muntean. Și cu matematica mă împăcam, cum o fac și acum.

În sat îmi plăcea tare mult vara. Când se coc merele bălănele, când vâlură ierbile, când cerul e senin, precum, se zice, că este marea. N-am fost la mare niciodată, dar la cer m-am uitat mult și bine, încât razele soarelui mi-au ars sprâncenele și genele...

Cu atât mai mult, nici la munte n-am fost. Dar știu că sunt mulți sfinți. Japonezii au un așa munte și se numește Fujiyama. Cred că și Olimpul grecilor e sacru. Sau nu?

Mă cheamă doamna de la proțedurnăia să merg la proceduri. Mă duc.

2. Doctorul Silviu Bradu

Fiindcă mă aflu într-un spital pentru bolnavi de cancer, am și un doctor „al meu”, care mă tratează de multă vreme. Îi zice domnul Silviu Bradu. Prenumele (pfu!) Silviu nu se prea potrivește cu numele lui de familie: Bradu! Prenumele e mai degrabă de fată, iar familia bărbătească. Deci, Bradu. Are o voce de bas, ca a cântărețului celuia rus Șaliapin, pe care îl ascultă uneori bunica la un disc cam vechi, de o vârstă cu picupul. Când vorbește vocea lui groasă bubuie prin coridor (sau cum îi zic la spital: vestibul). Râde plin, hohotitor, de se cutremură pereții. Când este prea cald în saloanele spitalului, el vine cu halatul său alb descheiat, și atunci i se vede pieptul bronzat, de parcă o zi în urmă s-a întors de la mare. Pieptul lui seamănă cu un gavanoș din hlei ars, în care bunica pune să zacă huște pentru făcut borș acru. Domnul Bradu are un gât gros, puternic, gât de lup (am văzut fiara când ne-au dus în excursie la menajerie). Nasul îi este cam boccu, dar tot una fața îi este frumoasă. Și vorbește, în afara cuvintelor care se referă la tratamentul nostru, într-un fel neobișnuit, vechi. El zice *de iznoavă*, ceea ce ar trebui să însemne din nou, sau: „Chirică, te-ai pricopsit cu o flanelă nouă și frumoasă. Cine ți-a dat-o?”. „Bunica”. (Cine alta ar putea să-mi facă o bucurie? Doar doctorul, dacă mi-ar fi tată... Lucrul la care mi-i și greu să visez). „Ea a primit simbria?”. „Da, a primit pensia”. Mai spune despre vreun pacient că-i o *avizuhă*, ceea ce înseamnă un om rău sau dacă vorbește despre un copil, ar fi un zbântuit. Ne îndeamnă amenințător-șagalnic: „Ia, pițigoilor, ieșiți afară la soare și faceți *he-li-o-tera-pie!* Repede! Cel ce fuge de soare se întâlnește cu injecția doctorului. Mereuță, pas alergător la bunica pe cuptor! Ține minte că acolo *mânci* plăcinte! Și așa aproape în fiecare zi.

3. Mocarevici Antonina

Ea este cea mai frumoasă fetiță din secția noastră. Mie îmi place mult. Dar, cu siguranță, și prietenului meu Bunghișor (aceasta e porecla lui, căci încă nu s-a învățat să numească pastilele - pastile sau tablete, ci le spune bunghișori, ca moșnegii de la țară). Spun că și lui îi este dragă Antonina, pe care toți o numesc delicat Crenguța, chiar și personalul medical și dereticătoarele - toți, toți.

MESAJ DE FELICITARE

Stimate domnule Ion Iachim,

Cu ocazia împlinirii frumoasei vârste de 75 de ani,
Vă transmitem cele mai sincere felicitări și urări de bine.
Asigurându-Vă de întreaga noastră prețuire și considerațiune,
Vă dorim viață lungă și sănătate, pană inspirată și noi realizări
remarcabile, împliniri pe plan profesional și personal.

Cu tot respectul,

Echipa „Univers Pedagogic pro”

Și la toți li-i dragă. Ea este slăbuță, firavă. Îți pare că nimic n-o costă să se ridice în aer și să zboare.

La spital vin și profesori, care ne învață diferite discipline școlare. L-am întrebat pe proful de geografie dacă există vreo țară mare sau mică ce se află în interiorul altei țări. Nu știa, dar mi-a zis că îmi va răspunde la următoarea lecție. Și mi-a spus că este așa o țară și că se numește Losotho, care-i micuță, ca o mărgică, și este în interiorul Africii de Sud, o țară foarte mare. Dar mi-a mai zis că Losotho, cu toate că-i mică, scoate din sol o mulțime de diamante. Am făcut ochii mari și m-am uitat la Crenguța. Așa da toate diamantele din lume, ca ea să fie operată cu succes. În Germania sau în Statele Unite...

Crenguța știe să cânte la vioară. Uneori, înconjurată de noi, ne interpretează ceva din Antonio Vivaldi („Anotimpurile”) sau Niccolò Paganini, cum ne anunță chiar ea. Trage arcușul cu sărg. Și pistruii ei mici de pe nas, care aproape nu se văd, dansează vesel. Ba mai are și simțul umorului. Vorbeam despre părinții noștri. Adică ceilalți elevi vorbeau, eu nu. Pare-mi-se că Bunghișor sau Flămânzila a adus vorba despre tați. În toiul discuției s-a amestecat și Crenguța:

- Tatăl meu zice că e cu mult mai plăcut să dai decât să iei...

- E preot? s-a interesat Bunghișor sau Flămânzila.

- Nu. E Boxer. Și Crenguța a pufnit în pumnișori.

Așa este ea, veselă. Și ageră la minte, e o *zgâtie* de copilă, așa cum a scris Ion Creangă despre Smărăndița popii.

4. Cărțile

Îmi place să citesc. Dar nu și cărți de poezie. Mă apucă plitiseala de la ele. N-am *organ* la poezie, cum am citit pe undeva. Sau poate fi altceva. Cică, spunea autorul acelei cărți, în toate vremurile au trăit (și azi mai trăiesc) foarte mulți poeți slabi și extrem de puțini poeți buni. Și lui Flămânzila (Nistor Oboroceanu) îi place să citească. El mănâncă aproape ca o bufniță, hrăpăiește bucățile întregi, dar e și deștept ca un ciuf-pădure.

În spitalul nostru există și o bibliotecă, vai de ea. Are trei cărți în cruce, pe care eu le-am citit demult. Nici nu mai zic de Flămânzila. Ambii ne-am delectat cu Mowgli a lui Kipling, cu India sa exotica, amândoi am citit *Alexandria* și am râs de fraza care se repetă în carte: Macedon tăia pe așa-ziiși turci „așa cum se taie”. Am citit cu mult interes cum Alexandru se bate cu Por împărat, un indian foarte războinic, care a venit la luptă cu o sută de elefanți, pe care erau câte treizeci de pușcași, iar Alexandru l-a înfrânt cu o mie de cămile și o mie de catări.

Cui să-i treacă prin cap că se poate lupta și cu aceste animale cam blege?

Într-o carte am citit că sunt țări cu două capitale: un oraș este capitală în vreme de iarnă, iar altul pe timp de vară. M-am gândit că noi avem patru anotimpuri și că am putea avea patru capitale. Sadova ar fi capitala veriilor! Cu rugă de mure în pădure, cu boabe negre, coapte, iar la izvorul cel mare cu flori albe de săponelul-calului, care, frecate între palmele ude, fac spumă și îți spală palmele de orice murdărie...

Știi că în spitalul nostru ne predau profesori din diferite școli. Cel de istorie, domnul Traian Vladimirescu, mi-a adus într-o zi un mic pachetel. În el erau vreo câteva cărți. M-am uitat mirat la el. A zămbit abia-abia și mi-a spus: „Azi e ziua ta de naștere, e cincisprezece ianuarie. Ești bravo! Născut în Zodia Capricornului!”. Știu că-s țap. Mare minune... Țap șchiopiată zodia mea.

Flămânzila s-a nimerit a fi și el pe acolo. Și m-a acostat: „Ce ți-a adus profesorul?”. „Niște cărți”, i-am răspuns cu glasul înecat de lacrimi. M-a lăsat în pace. Și am plâns pe ascuns. Apoi m-am dus la Flămânzila și i-am arătat comoara. O carte se numește *Enciclopedia pentru copii. Micul erudit*. Alta *Alice în Țara Minunilor*, scrisă de Lewis Carroll. Și încă două de ale unui scriitor basarabean: *Amintirile pițigoiiului Zbanț* și *În ospete la Harap-Alb*. Despre ele, mai amănunțit, voi scrie altădată. Acum vreau să vă spun că și mie, și lui Flămânzila ne-a plăcut, mai ales, *Micului erudit*. În carte se zice că grecii aveau doisprezece zei. Iar unii, de exemplu Dionisos, nu întotdeauna era zeu.

M-a nedumerit acest fapt. Adică, uneori era în concediu zeiesc?! Zeii se hrăneau cu *ambrozie*, iar băutura lor era *nectarul*. Nouă, în spital, ne dau terci de arpacăș și o chiseliță, o fiertură de fructe, ce se întinde ca guma de mestecat și care în rușese se numește *kiseli*. În Enciclopedia am citit că chinezii aveau un zeu înzestrat cu trei pupile (lumini ale ochilor) și el când privea iarba din curte, ea se transforma în grâu! Iaca pe acesta să-l fi adus pe îmașurile din Sadova! Numai că aceasta-i o poveste frumoasă...

Iar faraonii egipteni purtau pe frunte o coroană, cu o cobră ridicată, cu gâtul întins și aceasta cobră îi păzea de toate pericolele. Și pe fațada spitalului nostru este o cobră cu gâtul umflat, căci e furioasă. Ne păzește, ne amenință?

Undeva nu mai țin minte unde... (cred că la Saint-Exupery) am citit că un șarpe boa a înghițit de viu un iepure și se vedea deslușit cum iepurele se zbătea în interiorul șarpelui... Doamne, milostivule, păzește-ne de șarpe, cum ar zice bunica.

Nina Josu și poezia idealității pure

La 13 decembrie 2024, de **Lesărbătoarea Sfântului Apostol Andrei, ocrotitorul Românilor, distinsa poetă Nina Josu și-a lansat o nouă carte de poezii, intitulată „În fața Bunătății”. Volumul a apărut anul acesta la Editura „Lumina”.**

Ștefan SOFRONOVICI,
scriitor, specialist la Centrul
Academic Internațional
„Mihai Eminescu”

Evenimentul cultural a avut loc la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu”. A fost prezent un grup de scriitori, colegi și prieteni ai autoarei, printre care și academicianul Mihai Cimpoi pe post de moderator.

„Singularitatea poetei noastre, menționează academicianul M. Cimpoi în prefața acestei cărți, constă în religiozitatea fondului liric, într-o comunicare / cuminecare cu Dumnezeu, care e prin ea înseși limpezire sufletească, iluminare a cugetului. Întreaga sa poezie e rostită, astfel, sub formă de rugă, de adresare psalmică, de (con)vorbire cu propria conștiință, curată, pură, în care se răsfrânge misterul Celui care nu se vede, dar care trimite, în chip transfigurat, semne ale prezenței Sale absolute: „Cine este dincolo de acest aer/ Atât de îngăduitor, lăsându-ne să luăm/ Ca dintr-o nesfârșită comoară din taina Lui,/ Însă fără să-L vedem?” (*Cine este dincolo de acest aer?*). Poeta beneficiază de harul divin nu printr-un extaz mistic provocat într-un mod voit, ci printr-o *revelație esențială*, căci se simte mereu parcurgând un *Drum al Damascului*. Ea se supune, senină, firii, „orânduiri lucrurilor pure”, fiind o poetă a *idealității pure*, care nu apelează la figurare și transfigurare, ci la mărturisirea simplă, evlavioasă – ca într-o nesfârșită cuminecare, *la bunătatea pură, sufletul pur, inimă curată, gândul cel curat, suflarea curată, binele pur, visul curat*. Sunt topoi pe care ea își structurează poezia în registrul litanic, de unde o unitate de ton în tot ce scrie, dar și o firească instrumentare monomană. Îndemnurile gnomice,

venite și pe filiera biblică, se înstăpănesc programatic, *religiosului asociindu-se constructural eticului*.”

În cartea Ninei Josu găsim consubstanțialitatea omului cu Dumnezeu, în spiritul lui Voiculescu, Radu Gyr, Ioan Alexandru, Tudor Arghezi ș.a.

Academicianul Mihai Cimpoi a vorbit și despre începuturile Ninei Josu în poezie, amintind că ea, fiind elevă, a participat la un concurs organizat de către Muzeul Literaturii Române, numit pe atunci Muzeul Literar, condus de Gheorghe Cincilei, și a fost premiată, obținând Premiul Mare cu o poezie dedicată lui Mihai Eminescu. Nina Josu face parte din generația scriitoricească șaptezecistă, duce și povara de jurnalist, cu articole bune, cu luări de atitudine și promovarea adevărului și a valorilor creștine și naționale. Nina Josu este și om al cetății.

S-a născut la 17 februarie 1953 în satul Țiganca, raionul Cahul. A absolvit Institutul Unional de Literatură „M. Gorki” din Moscova, unde a avut acces la literatura română. A debutat în anul 1975 cu volumul de versuri „La șezători”, după care au urmat: „Trecere în alb” (1980), „Stare totală” (1985), „Dorul” (1991), „Steaua de dimineață” (2000), „101 poeme” (2009), „Peste margini” (2016). A fost persecutată pentru credința în Dumnezeu și patriotism, adică pentru românism și pentru anticomunism. În anul 1983 a fost concediată din serviciu, iar cartea

„Dorul” i s-a retras din planul editorial, care pe atunci era dirijat și urmărit cu strictețe. Este printre puținii scriitori care nu a dedicat nicio poezie partidului dictatorial comunist și nici liderului de tristă amintire, Lenin.

Moderatorul a oferit cuvânt mai multor scriitori, prezenți la eveniment. Claudia Partole, având prilejul să înceapă discuția despre cartea lansată, a spus că își amintește de acel moment când Nina Josu a luat Premiul Mare și s-a scris despre asta în ziarul „Tineretului Moldovei”, apoi a mărturisit că a admirat-o pe autoare pen-

fac cu numărul. Poetele sunt niște păsări solitare, așa cum este și autoarea Nina Josu.

Victoria Fonari a menționat că în centrul universului poetic al autoarei este Bunătatea, după cum este intitulată și cartea.

Apoi a vorbit Ion Anton, care a subliniat că poezia Ninei Josu este poezie creștină, menționând faptul că la Centrul Academic Internațional „Mihai Eminescu” se desfășoară evenimente culturale de anvergură.

Subsemnatul, afirmând că am citit cu plăcere și bucurie această carte mărturisitoare de credința în

Ele vor mai fi și manuale pentru generațiile viitoare. Nina Josu rămâne o poetă bărbătoasă, fiind un nume important al literaturii noastre și o putem compara cu un monah în alb, adică un monah mirean.

Directoarea Centrului „Eminescu”, Elena Dabija, a menționat că avem azi printre noi o *Bunătate* și ea se numește Nina Josu, care a avut harul și a înmuiat condeii în Luceafăr. Apreciam cărțile scrise și munca ei la „Literatura și Arta”. Ne-am bucurat la mai multe evenimente culturale petrecute aici împreună cu autoarea și sperăm să ne mai bucurăm și în continuare.

Luările de cuvânt s-au încheiat cu cea a surorii mai mici a autoarei, Valentina Josu-Namolovan, care a depănat mai multe amintiri din copilărie, de acasă și de la școală, unde un profesor din sat i-a arătat surorii, încă de prin clasa a IV-a, ce înseamnă poezie, și ea de atunci a început a scrie. Mai târziu, în urma unor polemici, a ajuns și ea la adevărurile biblice pe care le-a înțeles sora mai mare înaintea ei. „Azi înțeleg cu mult mai bine aceste poezii ale surorii mele despre suflet și pentru suflet, a mărturisit ea, și mă bucur că în multe biblioteci publice și private se vor păstra și cărțile ei”.

La final, autoarea a mulțumit publicului select pentru prezență și pentru cuvintele spuse din suflet. Modestă ca totdeauna, ea nu a vorbit mult. A povestit pe scurt istoria unei poezii - *Cohorta dreaptă-a Lui Iisus* -, poezie care a venit ca un răspuns la întrebări și frământări de luni de zile, precum acestea: „Doamne, cum suntem impresurați din toate părțile de dușmani și primejdii, oare cine ne va apăra?” Când s-a trezit într-o bună zi avea în gând și pe buze cuvintele „Cohorta dreaptă-a Lui Iisus.” Apoi autoarea a citit poezia copleșitor de frumoasă și profundă, ca și altele din acest volum, care, cred eu, se va învrednici de un Premiu, atât din partea cititorilor, cât și din partea celor care acordă premii.

tru că a fost mereu în epicentrul evenimentelor de la noi și mereu a fost calmă și cumpătată în rostirea și scrierea cuvântului. Poezia Ninei Josu, în opinia ei, îmblânzește sufletele rebele, sufletele rătăcite. Multe poezii ale Ninei Josu vor rezista în timp, căci sunt scrise pentru neam.

Victor Prohin și-a amintit că a cunoscut-o pe Nina Josu la Casa Presei, după ce se întorsese de la studii din Moscova. Cunoscând-o de-a lungul anilor, a menționat că scriitoarea și jurnalista Nina Josu se aseamănă la exterior cu un mieluleț, dar în interior este tare ca o spirală de oțel. Ea a fost mereu alături de fruntașii Mișcării de Eliberare Națională și nu s-a bătut cu pumnul în piept. Poeții bărbați sunt ca niște păsări în stol - unde nu pot cu talentul, o

Dumnezeu, nu declarată, ci trăită profund, am subliniat că volumul respectiv este una de zile mari, cu poezii de Duminecă, în care găsim atmosfera pe care ne-au transmis-o părinții și bunicii noștri, care au apucat să trăiască în perioada interbelică, o perioadă de aur a poporului român, care era cu Dumnezeu și Dumnezeu era cu poporul român.

Poetul diacon Traian Vasilcău a amintit de condiția poetului în ziua de azi, când este condamnat să fie și prinț, și cerșetor, referindu-se la un cerșetor care a cerșit, trăind sărac, dar a înălțat câteva biserici din mila celor ce au dat. Ce lasă în urmă un scriitor, care într-o mână poartă o cruce și în alta - drapelul țării? Cărțile pe care le lasă în urma sa scriitorul peste ani ajung niște biserici.

ATENȚIE! CONCURS!

Ministerul Educației și Cercetării al R.Moldova (mun. Chișinău, Casa Guvernului, Piața Marii Adunări Naționale, nr.1, MD-2033) anunță concurs pentru ocuparea funcțiilor vacante de:

- **director al Liceului Teoretic Republican „Ion Creangă” din Bălți;**
- **director al Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” din Dubăsari.**

Informațiile despre condițiile de participare la concurs pot fi accesate la adresa: www.mec.gov.md.

Telefoane de contact: 022 232443, 022 233564

Ministerul Educației și Cercetării al R.Moldova (mun. Chișinău, Casa Guvernului, Piața Marii Adunări Naționale, nr.1, MD-2033) anunță concurs pentru ocuparea funcției vacante de

- **director al Liceului Academic de Arte Plastice „Igor Vieru”.**

Informațiile despre condițiile de participare la concurs pot fi accesate la adresa: www.mec.gov.md.

Telefoane de contact: 022 232443, 022 233564

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et. 2

E-mail: univers2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com

Tipar: ÎSFEP „Tipografia Centrală”. Tiraj: 469 ex. Comanda nr. 1368.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE ▶ Oxana Parașciuc

REDACTOR PRINCIPAL ▶ Nicolae Jantic

REPORTERI ▶ Iulian Bogatu,
Silvia Țurcan

CORECTOR ▶ Elvira Țăganaș-Pântea

MACHETATOR ▶ Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741

„Moldpresa Grup” SRL

Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>